

Eindrapportage - Inzicht werklust door inventarisatie bedrijvenbestand

Omgevingsveiligheidsbeleid: inzicht werklust modernisering omgevingsveiligheid door regionale inventarisaties bedrijvenbestand op basis van gewijzigde taakopgave.

Versie: 1
Projectleider: Wouter Meijboom
Opdrachtgever: Lilian Weeda
Datum: 21 januari 2021

Inhoud

1. Inleiding.....	3
1.1 Aanleiding.....	3
1.2 Probleem	3
1.3 Doelstelling.....	3
1.4 Afbakening.....	4
2. Aanpak	5
3. Resultaten	6
3.1 Aantallen	6
3.2 Analyse per BKL-categorie.....	7
4. Conclusie en aanbevelingen	10

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Op 1 januari 2022 treedt de Omgevingswet in werking. Belangrijke veranderingen rond externe veiligheid zijn de volgende:

1. Onder de Omgevingswet wordt het begrip inrichting vervangen door het begrip milieubelastende activiteit (MBA). Dit betekent dat de Bevi-bedrijven en andere risicorelevante bedrijven opnieuw moeten worden beoordeeld en geïnventariseerd. Er zijn milieubelastende activiteiten die voorheen niet in het RRG als risicorelevant zijn opgenomen, zoals propaantanks <math><3\text{ m}^3</math> en waterstoftankstations, maar in het BKL wel een aandachtsgebied hebben.
2. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet treedt ook het gemoderniseerde omgevingsveiligheidsbeleid in werking. Binnen brand-, explosie-, en gifwolkaandachtsgebieden moet rekening gehouden worden met de kans op slachtoffers. Deze aandachtsgebieden moeten bepaald worden. Ook moet dit nieuwe beleid worden verankerd in de kerninstrumenten van de Omgevingswet.
3. De ontwikkeling van de kerninstrumenten van de Omgevingswet bij de bevoegde gezagen, zoals de omgevingsvisie, het omgevingsplan en de omgevingsvergunning.
4. Het Register Externe Veiligheidsrisico's (REV) wordt op dit moment ontwikkeld om bij de start van de Omgevingswet gebruikt te worden. De informatie over de BKL-activiteiten en de aandachtsgebieden moet in het REV worden opgenomen. Omgevingsdiensten zullen als ze daar opdracht voor krijgen er namens bronhouders voor zorgen dat de informatie (automatisch) aangeleverd wordt aan het REV, als onderdeel van het DSO.

Dit betekent een veranderende opgave voor Omgevingsdiensten voor de registratie van activiteiten en de relevante gegevens die hierbij horen. Om hierop in te spelen moeten de risicovolle activiteiten die vallen onder het BKL worden geïnventariseerd. Hiermee ontstaat een landelijk dekkend beeld van de BKL-activiteiten en een beeld van de activiteiten die nog niet voldoende zijn geïnventariseerd. Landelijk en lokaal kan dan bepaald worden welke activiteiten nog extra aandacht nodig hebben en op welke manier. Daarnaast kunnen Omgevingsdiensten het gesprek aangaan met de opdrachtgevers over de gewijzigde werklust. Aan de ene kant doordat meer activiteiten geïnventariseerd en in beeld gehouden moeten worden en aan de andere kant, omdat deze activiteiten binnen procedures beoordeeld gaan worden op aandachtsgebieden.

1.2 Probleem

De werklust voortvloeiend uit deze veranderende taakopgave wordt grotendeels bepaald door het bedrijvenbestand. Op dit moment is er onvoldoende inzicht in dit bedrijvenbestand en daarmee de werklust. Dit komt niet alleen door de veranderende taakopgave maar ook omdat niet alle risicovolle bedrijven en activiteiten binnen het werkgebied van elke OD volledig in beeld zijn.

1.3 Doelstelling

Per omgevingsdienst (OD) in beeld krijgen wat de gewijzigde werklust is naar aanleiding van het inwerkingtreden van de Omgevingswet.

1.4 Afbakening

De inventarisatie richt zich op de volgende BKL-categorieën uit bijlage VII van het BKL: A1 t/m A12, B1 t/m B5, D1, E1 en E10 en de activiteiten uit bijlage IX en X. De overige BKL-categorieën zijn geïnventariseerd in de projecten voor het berekenen van de aandachtsgebieden van Seveso en niet-Seveso inrichtingen.

De inventarisatie bestaat uit gegevens die OD's binnen relatief korte tijd (+/- 60 uur) kunnen verzamelen. Binnen deze tijd is het niet mogelijk om activiteiten in het veld te inventariseren zoals propaantanks.

2. Aanpak

De OD's zijn opgeroepen om de BKL-categorieën te inventariseren die nog niet werden geïnventariseerd voor andere projecten. Diverse OD's waren al bezig met de inventarisatie van de BKL-categorieën. Voor de inventarisaties is een sjabloon aangeleverd aan de OD's waarin ze de geïnventariseerde aantallen konden invullen.

De meeste OD's hebben de inventarisatie uitgevoerd op basis van de signaleringskaart en het eigen systeem. In de signaleringskaart staan de activiteiten uit het RRGs met waar mogelijk een vertaling naar de BKL-activiteit. Daarnaast is gebruik gemaakt van de REV-RRGS analyse waarin verschillende bronnen worden genoemd waarin BKL-categorieën zijn opgenomen, zoals windturbines en LPG tankstations. De inventarisaties zijn centraal verzameld en gebundeld.

De inventarisatie van acht OD's is gebaseerd op gegevens uit de signaleringskaart, omdat men niet toegekomen is aan een eigen inventarisatie. Hiermee geeft de inventarisatie toch een beeld van de landelijke situatie. De OD's die geen inventarisatie hebben kunnen aanleveren zijn:

- RUD Utrecht
- OD Regio Utrecht
- OD Achterhoek (aangevuld met gegevens van I-GO)
- OD Twente (aangevuld met gegevens van I-GO)
- OD IJmond
- OD Noordzeekanaalgebied
- OD Flevoland en Gooi- en Vechtstreek
- OD Zuidoost-Brabant

Bij de inventarisaties die niet zijn uitgevoerd maar rechtstreeks zijn gebaseerd op het RRGs is er voor gekozen om alleen de BKL-categorieën A1a en B1 te 'ontdubbelen'. Dit betekent dat als een activiteit meerdere keren bij één RRGs inrichting voorkwam ze maar één keer zijn meegeteld. Dit omdat voor deze activiteiten meerdere aspecten van de activiteit zijn ingevoerd in het RRGs zoals vulpunt, tank, etc. Van de overige activiteiten die zijn opgenomen in het RRGs is het bij meerdere activiteiten op één adres in bulk niet te zeggen of het per inrichting gaat om één of meer BKL-activiteiten. Bijvoorbeeld bij meerdere propaantanks bij één inrichting.

Verrijking van de data van de Gelderse en Overijsselse OD is gebeurd op basis van gegevens van gasdrukregelstations, windturbines en CNG tankstations van I-GO. I-GO heeft deze gegevens uit openbare bronnen gehaald (windturbines en CNG tankstations) of opgevraagd bij de bronhouders (gasdrukregelstations). Vervolgens heeft I-GO deze gegevens gekoppeld aan de bijbehorende gemeente. De gegevens zijn gebruikt als een OD deze gegevens niet of niet voldoende zelf heeft kunnen aanleveren.

3. Resultaten

3.1 Aantallen

In bijlage 1 zijn alle resultaten van de inventarisatie opgenomen. Hierin zijn ook de aantallen per OD opgenomen. In de volgende paragraaf is samengevat waar de inventarisaties van de BKL-categorieën op zijn gebaseerd en wat de verwachting is van de compleetheid. Deze is voornamelijk gebaseerd op de opmerkingen/bronnen die zijn aangegeven in de sjabloon.

Hieronder staat een samenvatting van de geïnventariseerde aantallen. Niet alle BKL-categorieën staan hierin omdat deze onder andere projecten vallen, zoals aangegeven onder paragraaf 1.4 afbakening.

Totale lijst met aantallen			
BKL bijlage	BKL cat.	Activiteiten Externe Veiligheid zoals opgenomen in BKL	Totaal
Bijlage VII	A1	Gasdrukregel- en –meetstation (GMR-stations) = installaties voor behandelen, regelen en meten van aardgas	5555
Bijlage VII	A1a	Tanken van LPG (volgens BKL versie van mei 2019)	1372
Bijlage VII	A2	Tanken van CNG	116
Bijlage VII	A3	Opslaan van brandstoffen in bunkerstations	26
Bijlage VII	A4	Kleinschalig tanken van brandstoffen aan vaartuigen	23
Bijlage VII	A5	Grootschalig tanken van brandstoffen aan vaartuigen	10
Bijlage VII	A6	Mestvergistingsinstallatie	190
Bijlage VII	A7	Opslag van propaan of propeen in opslagtanks	9366
Bijlage VII	A8	Opslag van oxiderende en verstikkende gassen in opslagtanks	577
Bijlage VII	A9	Opslaan van brandbare vloeistoffen anders dan diesel in bovengrondse opslagtanks	75
Bijlage VII	A10	Opslaan van brandbare vloeistoffen anders dan diesel in ondergrondse opslagtanks	329
Bijlage VII	A11	Opslaan van gevaarlijke stoffen in verpakking 1	741
Bijlage VII	A12	Opstellen van voertuigen, opleggers of aanhangers met gevaarlijke stoffen	58
Bijlage VII	B1	Koelinstallatie met ammoniak	255
Bijlage VII	B2	Opslagtank voor gassen	306
Bijlage VII	B3	Opslaan van gevaarlijke stoffen in verpakking 2	267
Bijlage VII	B4	Opslaan van vaste minerale anorganische meststoffen	1
Bijlage VII	B5	Waterstof: opslag- en transportbedrijf, groothandel en containeroverslag en tankstation	74
Bijlage VII	D1	Windturbine (individueel)	238
Bijlage VII	E1	Windturbine (park)	442
Bijlage VII	E10	LNG: opslag- en transportbedrijf, groothandel en containeroverslag en tankstation	38
Bijlage VIII		Explosieaandachtsgebied vuurwerk voor opslag van categorie F4 en F1, F2, F3 of pyrotechnische artikelen voor theatergebruik van categorie T1 of T2	375
Bijlage IX		Civiele explosieaandachtsgebieden voor opslag van stoffen	90

3.2 Analyse per BKL-categorie

A1 Gasdrukregelstations

Er zijn 5555 gasdrukregelstations geïnventariseerd. Type C stations zijn voldoende in beeld, omdat deze zijn opgenomen in het RRGs. De Type B stations zijn meestal niet bekend. Wel zijn er enkele initiatieven om deze op te vragen bij de netbeheerders. Dataset zijn ontvangen door I-GO (OD's in Gelderland en Overijssel) en OD Zuid Limburg en Gouda. Er zitten grote verschillen tussen de OD's. Bij 18 OD's zijn er minder dan honderd in beeld en bij twee andere OD's 860 en 1060 (dit kunnen ook ingeschatte aantallen zijn). Dit betekent dat hier nog een hele grote aantallen geïnventariseerd moet worden door de meeste OD's.

A1a Tanken van LPG

Er zijn in totaal 1372 LPG tankstations geïnventariseerd. Dit lijkt een compleet beeld te zijn van alle LPG tankstations in Nederland (bron: <https://autogas.nl/lpg-tankstations/>). Het is mogelijk dat de tankstations voor eigen gebruik niet helemaal in beeld zijn.

A2 Tanken van CNG

Op dit moment zijn 116 CNG tankstations opgenomen in de inventarisatie. Dit moeten er waarschijnlijk ongeveer 180 zijn (bron: <https://www.smartgreencars.nl/groene-brandstoffen/tanklocaties>). de inventarisaties die alleen gebaseerd zijn op de signaleringskaart bevatten geen CNG tankstation, omdat deze niet zijn opgenomen in het RRGs.

A3 Opslaan van brandstoffen in bunkerstations

Staan beperkt in het RRGs. Alleen de bunkerstations die zijn geïnstalleerd vanaf 1 januari 2011 moeten worden geregistreerd. Dit is waarschijnlijk maar een beperkt aantal. Er zijn er 26 geïnventariseerd, waarbij het niet duidelijk is wanneer deze zijn geïnstalleerd.

A4 Kleinschalig tanken van brandstoffen aan vaartuigen

Deze categorie is niet ingevoerd in het RRGs of is facultatief ingevoerd (en lastig terug te vinden). Er zijn er nu 23 geïnventariseerd. Dit is geen volledig beeld. Omdat hier ook alleen de tankzuilen die zijn geïnstalleerd na 1 januari 2011 opgenomen hoeven worden gaat het totaal maar om een klein aantal.

A5 Grootschalig tanken van brandstoffen aan vaartuigen

Deze categorie is niet ingevoerd in het RRGs of is facultatief ingevoerd (en lastig terug te vinden). Er zijn er nu 10 geïnventariseerd. Dit is geen volledig beeld. Omdat hier ook alleen de tankzuilen die zijn geïnstalleerd na 1 januari 2011 opgenomen hoeven worden gaat het totaal maar om een klein aantal.

A6 Mestvergistingsinstallatie

OD's geven aan dat deze niet altijd goed in beeld zijn. Volgens het CBS waren er in 2019 111 aansluitingen van mestvergisters op het elektriciteitsnet (bron: <https://www.cbs.nl/nl-nl/maatwerk/2020/45/elektriciteitsproductie-mestvergisters-2019>).

In de inventarisatie is de activiteit 190 keer aangetroffen. Het is onbekend waar dit verschil vandaan komt en waarom OD's aangeven dat deze niet goed in beeld is. Het is mogelijk dat meerdere activiteiten gebruik maken van dezelfde aansluiting.

A7 Opslag van propaan of propane in opslagtanks

In totaal zijn 9366 opslagtanks geïnventariseerd. De opslagtanks van propaan van 3000 liter en groter zijn opgenomen in het RRGs en daarmee bij de meeste OD's voldoende in beeld. De propaantanks kleiner dan 3000 liter zijn beperkt in beeld en door sommige OD's geschat. Hier zijn grote verschillen te zien tussen de OD's (tussen de 2 en 1427). Hierin is geen verband te zien tussen het grote van het buitengebied van een OD en de hoeveelheid geïnventariseerde tanks. Dit betekent dat waarschijnlijk maar een klein percentage (<25%) van alle tanks is geïnventariseerd. Deze in beeld krijgen is een grote opgave, omdat dit onder andere moet gebeuren doormiddel van gevelcontroles.

A8 Opslag van oxiderende en verstikkende gassen in opslagtanks

Deze activiteit is maar voor een klein deel opgenomen in het RRGs. Daarom wisselend in beeld bij de OD's. Totaal zijn er 577 geïnventariseerd. Voor sommige OD's zijn deze helemaal niet in beeld (0 of 1) en ligt hier nog een opgave om deze in beeld te krijgen.

A9 Opslaan van brandbare vloeistoffen anders dan diesel in bovengrondse opslagtanks.

Waarschijnlijk niet opgenomen in RRGs. Het gaat hier niet om opslaan van gasolie, diesel of huisbrandolie. Deze categorie heeft alleen betrekking op polyesterhars en komt zeer waarschijnlijk maar sporadisch voor.

Deze activiteit is 75 keer geïnventariseerd, waarvan 50 keer bij de OD Brabant Noord. Dit komt omdat bij de OD Brabant Noord er vanuit is gegaan dat het om meer gaat dan alleen opslag van polyesterhars. Infomil geeft aan dat de BKL-categorie alleen betrekking heeft op polyesterhars en niet op andere stoffen van ADR klasse 3 omdat alleen voor polyesterhars de externe veiligheidsafstanden van artikel 4.914 gelden.

A10 Opslaan van brandbare vloeistoffen anders dan diesel in ondergrondse opslagtanks

Niet opgenomen in RRGs. Het gaat hier niet om opslaan van gasolie, diesel of huisbrandolie. Waarschijnlijk komt deze categorie weinig voor. Totaal is deze activiteit 329 keer geïnventariseerd. Deze is uitzonderlijk vaak geïnventariseerd door de OD Haaglanden (108) en de OD Brabant Noord (205). Het is onbekend waar de verschillen vandaan komen.

A11 Opslaan van gevaarlijke stoffen in verpakking

Met uitzondering van bestrijdingsmiddelen zit dit niet in het RRGs. Deze BKL-categorie is bij een beperkt aantal OD's in beeld. Totaal is deze activiteit 741 keer geïnventariseerd.

A12 Opstellen van voertuigen, opleggers of aanhangers met gevaarlijke stoffen

Deels in beeld en opgenomen in het RRGs. Totaal is deze activiteit 58 keer geïnventariseerd.

B1 Koelinstallatie met ammoniak

Is opgenomen in het RRGs en daarom goed in beeld. Totaal is deze activiteit 255 keer geïnventariseerd.

B2 Opslagtank voor gassen

Is opgenomen in het RRGs en daarom goed in beeld. Totaal is deze activiteit 306 keer geïnventariseerd.

B3 Opslaan van gevaarlijke stoffen in verpakking 2

Is opgenomen in het RRGs. Het is vanuit het RRGs alleen lastig te achterhalen of de opslagen vallen onder deze BKL-categorie of onder categorie E5, mogelijk is hier nog een handmatige duiding nodig. Totaal is deze activiteit 267 keer geïnventariseerd.

B4 Opslaan van vaste minerale anorganische meststoffen

Komt niet voor in het RRGs en komt waarschijnlijk slechts sporadisch voor. Tijdens de inventarisatie is deze maar één keer tegen gekomen.

B5 Waterstof: opslag- en transportbedrijf, groothandel en containeroverslag en tankstation

Beperkt opgenomen in het RRGs. Totaal zijn er ongeveer vijf waterstoftankstations in Nederland. De activiteit komt wel vaker voor volgens de inventarisatie (74 keer). Voornamelijk in Bij de ODRA (22) en de ODDV(26). Dit komt waarschijnlijk omdat één activiteit meerder keren voorkomt in het RRGs. Deze zijn dus (drie/vier keer) dubbel geteld.

D1 Windturbine (individueel)

Staat niet in het RRGs, maar individuele turbines zijn wel uit de signaleringskaart te halen. Onbekend of deze onderdeel van een park zijn of dat dit individuele turbines zijn. Totaal is deze activiteit 238 keer geïnventariseerd.

E1 Windturbine (park)

Staat niet in het RRGs, maar individuele turbines zijn wel uit de signaleringskaart te halen. Onbekend of deze onderdeel van een park zijn of dat dit individuele turbines zijn. Totaal is deze activiteit 442 keer geïnventariseerd.

E10 LNG: opslag- en transportbedrijf, groothandel en containeroverslag en tankstation

Voor een deel opgenomen in het RRGs en verder eenvoudig in beeld te brengen uit het eigen systeem. Er zijn ongeveer 33 LNG tankstations in Nederland (bron: <https://www.nationaalngplatform.nl/>). In de inventarisatie is de activiteit 38 keer opgenomen. Deze activiteit is daarmee goed in beeld.

Bijlage VIII Explosieaandachtsgebied vuurwerk voor opslag van categorie F4 en F1, F2, F3 of pyrotechnische artikelen voor theatergebruik van categorie T1 of T2"

Deze activiteit zou in het RRGs moeten zitten. Wel zijn er grote verschillen tussen de OD's (tussen de 0 en 85). De vraag is dus of deze activiteit wel door elke OD's wordt geïnventariseerd in het RRGs en of dit op dezelfde manier gebeurt. Totaal is deze activiteit 375 keer geïnventariseerd. Deze activiteit is bij enkele OD's uitzonderlijk vaak geïnventariseerd (85 en 65 keer). De verwachting is dat hier ook vuurwerkverkooppunten zijn meegenomen en dat het werkelijke aantal lager is.

Bijlage IX Civiele explosieaandachtsgebieden voor opslag van stoffen

Deze allemaal opgenomen in het RRGs. Totaal is deze activiteit 90 keer geïnventariseerd. Wellicht moeten de militaire explosieaandachtsgebieden voor opslag van stoffen hier nog uitgefilterd worden.

4. Conclusie en aanbevelingen

Bij de volgende BKL-categorieën zijn grote aantallen nog niet in beeld

- A1 Gasdrukregelstations
- A7 Opslag van propaan of propeen in opslagtanks

Bij de volgende BKL-categorieën zijn redelijk grote aantallen nog niet in beeld

- A11 Opslaan van gevaarlijke stoffen in verpakking
- A8 Opslag van oxiderende en verstikkende gassen in opslagtanks
- A6 Mestvergistingsinstallatie

Bij de volgende BKL-categorieën moeten zijn kleine aantallen nog niet in beeld:

- A2 Tanken van CNG
- A3 Opslaan van brandstoffen in bunkerstations
- A4 Kleinschalig tanken van brandstoffen aan vaartuigen
- A12 Opstellen van voertuigen, opleggers of aanhangers met gevaarlijke stoffen
- B4 Opslaan van vaste minerale anorganische meststoffen
- D1 Windturbine (individueel) (Voornamelijk nagaan of het om een individuele turbine of een park gaat)
- E1 Windturbine (Voornamelijk nagaan of het om een individuele turbine of een park gaat)
- Bijlage VIII Explosieaandachtsgebied vuurwerk voor opslag van categorie F4 en F1, F2, F3 of pyrotechnische artikelen voor theatergebruik van categorie T1 of T2"

De volgende BKL-categorieën zijn (bijna) volledig in beeld.

- A1a Tanken van LPG
- A9 Opslaan van brandbare vloeistoffen anders dan diesel in bovengrondse opslagtanks.
- A10 Opslaan van brandbare vloeistoffen anders dan diesel in ondergrondse opslagtanks
- B1 Koelinstallatie met ammoniak
- B2 Opslagtank voor gassen
- B3 Opslaan van gevaarlijke stoffen in verpakking 2
- B5 Waterstof: opslag- en transportbedrijf, groothandel en containeroverslag en tankstation
- E10 LNG: opslag- en transportbedrijf, groothandel en containeroverslag en tankstation
- Bijlage IX Civiele explosieaandachtsgebieden voor opslag van stoffen

De grootste opgave en werklast liggen nu in de inventarisatie van propaantanks kleiner dan 3000 liter. Deze zijn bij de meeste OD's niet goed in beeld en het gaat om grote aantallen. Van de gasdrukregelstations zijn ook grote aantallen niet in beeld, maar het is de verwachting dat deze gegevens opgevraagd kunnen worden bij de bronhouders.

Bij veel BKL-categorieën zitten (grote) verschillen tussen de OD's. Dit heeft onder andere de volgende oorzaken:

- Binnen de een regio komt een activiteit vaker voor dan in een andere regio.
- Van acht OD's is de inventarisatie alleen gebaseerd op de signaleringskaart.
- De ene OD is verder met inventariseren dan de andere.
- Er is een verschil in interpretatie van de BKL-categorieën.

Geadviseerd wordt om samen als OD's te kijken waar de verschillen vandaan komen en hoe hiermee omgegaan moet worden. Daarnaast wordt geadviseerd om als OD's te richten op het maken van afspraken over het hoe, waar en op welke manier vastleggen van de BKL-categorieën. Hierdoor ontstaat eenduidigheid in de manier van registreren. Daarnaast voorkomt dit dubbel registratie en inventarisatie werk. Hiervoor moet een keuze gemaakt worden waar wordt geregistreerd en moet een eenduidige wijze van registreren worden beschreven waarbij wordt aangesloten op het informatiemodel van het REV. Geadviseerd wordt om de gegevens uit het RRGs als basis wordt gebruikt. Daarnaast is het goed om door te gaan met het gezamenlijk (periodiek) opvragen van gegevens van gasdruk meet- en regelstations.

Aan de OD's individueel wordt geadviseerd om het gesprek aan te gaan met de opdrachtgevers over de gewijzigde werklust en de inventarisaties die nog moet gebeuren. Voornamelijk de propaantanks kleiner dan 3000 liter. Hierbij moet in overleg bepaald worden welke activiteiten prioriteit hebben.

Bijlage 1 Totale inventarisatie

Zie bestand 20210108 - Totale inventarisatie Inzicht werklust door inventarisatie
bedrijvenbestand DP 6.xlsx